

ARGIUNEAK

Sekularrak parroko

- Nork esan dau orrelakorik?
- Esan bakarrik, ez; egin be bai. Orrelakoa zan Malula Kardenala.
- Eta, txotxo ori nor da'?
- Amar urte dira il zala Congo'ko Errepublika Demokratikoan.
- Afrika'n, orduan.
- Kinsbasa Errepublikaren Uri Nagusian. Ango Elizkardenala zan eta aren garaian sortu ziran eta mamitu bere Elizaren pastoralerako bide nagusiak...
- Zeintzuk. ba?
- Litu-ian Zaire erriko kutsua sartun, iru seminario jaso eta Bakambi elkarte sortu.
- Zer da Bakambi elkarte?
- Parroko berrien elkarte.

- Eta nun dago berritasun ori?
- Ez dirala apaizak. Parrokoak apaiz izatea, ikusi dogu beti; baña, Kardenal Malula onek, apaiz ez ziranak egin zituen Parroko.
- Gauza bitxia. Aprobato bat ez legoke txarto etorriko... (Mundo Negro. Ekainilla 1999).

Umeak esklabu

- Jobn Eibner jaunak esklabuak erosten ditu, askatzeko.
- Nor da jaun ori?
- Christian Solidarity Internacional elkarteko bat. Alkartearen ekintza orixe da: esklabuak eros, askatasuna emotek.
- Nor tzui erosten deusez?
- Arabiar esklabu-merkatari. Onek Suda'eko erri beltzetan sartun eta mutiko eta neskatoak arrapatzen dabez esklabutarako.
- Zenbatean saltzen dabez?
- 50.000 Sudan'eko liberetan bakoitza: 50 dolars gutxi gorabeera.
- Ez litzake oba ez erostea? Erosten ba' dira esklabu merkatua audituko da...
- Obena litzake Sudan'eko Jaurlaritzari eskatzca, edo jaun oiek beartzea, esklabutza kentzeko...
- Ori izango litzake gauzarik onena; baña bitartean, mutiko eta neskato oiek esklabutzatik ateratzea, lan agungarria da.

Errusia'ko Moda Berria

- Moda berri asko egongo da Errusia'n oraingoz.
- Bai, ala da. Komunismoak lur jota gero, ekonomi aldetik izugarritzko naaspillea sortu da, eta argienak eta lotsabakoenak dirua pillatzen ari dira ugari...
- Ia ba, zer moda berri da gaurko ori?
- Aberats berri onek ez dabe naikoa emazte bategaz...
- Ori emen be gartzen zan. Bera ondorengo "haigai" aberats aiekin, emazte batekin ez ziran konforme eta beste maitale bat ekarri bear...
- Baña, errusiar aberats berri onek ez dira edozein maitaleekin konformatzen...
- Zer ba?
- Kutsadura gaiztoak dabiltzala maitaleen artean...
- Eta?
- Iñungo kutsadura bako birjiñak nai dabez, garbi-garbiak...
- Nun topako dabe orrelako aingerutxurik?
- Ba, orixen: aingerutuak bear dabez eta orretarako neskato errugabeak erosten dabez milloi bat presetatan oerako laguntzaille.
- Orixen da oraingo modako esklabutza berria.
- Eta, oein gurasoak?
- Alaba ,aztemak saltzeko moduko goseak eraginda dabiltza.

Umeak eta Euskera

- Zenbait errietan aldaketa ederrak izan dira arazo onetan.
- Zer erri?
- Esate baterako, Deba'n.
- Argitu egidazu obeto arazo ori?
- Ara, ez naiz besteen itzekin berbetan egingo; neuk dakidana azalduko deutsu.

BARRIAK

- Nundik asi bear dozu?
- 1950'tik ona: ni ona parroko etorri nintzan garaitik. Eta Parrokiko Katekesia erabiliko dot ardatz.
- Deba beti izan da erdalduna; udarako jende asko etorri izan da beti, Madril'etik bezela, Zaragoza'tik be... Orrek asko eragin dio erderari...
- Alaxen da: 1950'tik 1963'errenera Dortiñako taldeak onela banatzen ziran gutxi gora-beera: zortzi erderaz eta bi euskeraz.
- Zergaitik ez zenduten zortzi euskeraz ipintzen...
- Guk ez genduan Katekesia ipiñi euskeraz ikasteko, kristaudotriña ikasteko, baizik eta ori ume bakoitzari bere izkeran eman bear zako...
- Eta, gero zer gertatu da?
- 1963'an eskola txiki bat sortu genduen euskeraz... Eta txiki ori, aundi egin da urteetan zear... Eta aspaldian gabiltza katekista erdaldunci, lana eman eziñik. Ama taldeetik amarrak izan bait dira euskaldunak aspaldiko urte auetan...
- Gaitz bat bakarra dauka arazo orrek...
- Zer gaitz'?
- Batuaren kutsadura, besterik ez.

Jose Luis Guerra kantorea

- Bost urte ixilik egon da gero, ai da berriro kantari Madrilen.
- "Biliburrina'ren egilea al da'?
- Bai, ala da Dominika'ko abeslari au. Milloi bat diska salduta dauzka mundua.
- Baita platinozko diska irabazi be España'n. Bañan, zergaitik egon da ixilik ainbeste denboran'?
- Ez ebalako ezer esateko; eta orrelakorik gertaten ba'da, oba aoa mutu edukitzea.
- Zergaitik'?
- Berak dionez muxika zuzentasune z eraman bear da... Zuzena izatea da bizitzaren ardatza kantore batentzak, talentoa bera baño leenago...
- Ez eban ezer esteko eta orregaitik alde egin al eban?
- Pakea bear omen eban eta Jesukristo'gan billatu omen dau. Ots egin eutson otoitzean eta bere erantzuna artun dau... Orra zergaitik datorren berriro kantari.

Abdalá Okalan kurdoak

- Turkia'n preso daukatena'?
- Berbera. PKK'ren buruzagia.
- Zer da PKK ori?

- Kurdistan'eko Langilleen Alderdi komunista-leninista.
- Noizkoa da Alderdi ori?
- 1978'an sortu eben estudiante dozena batek eta 1984'ean burruka armaturajo eben beuren erri Kurdistan askatzeko.
- Zer arazo du Kursitanek eta kurdoek'?
- Euskaldunok bi Laterrietan banatuta gauden antzera, oek okerra-o lau Laterri aundieneta dauAate zatiak
- Orixen bai gauza larria dala. Zein laterri dira orrek'?
- Turkia. Siria, Iran eta Irak... (Baditute zatitxoak baita Armenia'n eta Azerbaijan'en be).
- Orixen bai dala benetako naigabea...
- Erritik kanpo daukaten Lege-biltzarra bildutko da aurtengo Uztaillean Gazteiz' ko Lege-biltzarrean.
- Eztabaida latza sortun dau orrek España'n...
- Alan be, egingo da. Beste bi alderdi geiago be badaude armatuak ez ditena... Ocalan buruzagia kin-da larrian dago: enotzara eramango dute Turkia'ko agintariek.

Manterola'ren Ipuitxoak

- Aitak il-zorian:
- Maztegia eta etxetxea besterik ez dautZUCt itxiko iltzen nazenean; bañan, lurra ondo astintzen ba'dozue, idoroko dozue gordeta daukan ondasuna.
- Semeak asi ziran lurra ondo aztertzen eta astintzen: ez eben ezer topau; bañan, ondorengo udazkenean, a zer mats mordo ederrak artu ebezen. Lurrak gordetzen daben ondasuna, ondo astinduta gero emoten dau. Alperkerian ez dozu asunak eta lurrak besterik aurkituko...

..X

- Semeak perretxikutan mendirik mendi:
- Auek dozak perretxiku ederrak: gorri-gorriak eta tanta zuriz egoki jantziak...!
- Onek ez dira ain ederrak, perrotxiko illun eta baltzak...
- Aitak etxean semeei
- Perretxiku gorri eder oiek, bota eizuez urrunera...
- Eta, beste beltz auek'?
- Oiek ontto beltzak dira: gauzarik gozuenak. Ez itxurari begira; itxura ederdunak, maiz pozoituta dagoz; apal eta illun daudenak, beriz, mokaurik goxuenak...
- Itxura-kontrako asko dago munduan.

**Bartolo Arropaingo
Ekainilla. Urtea 1999**